

Ellinor Carlsson
08-746 15 45
Ellinor.Carlsson@solna.se

REGION STOCKHOLM
Förvaltning för utbyggd tunnelbana
kaisa.nugin@regionstockholm.se

Beslut om godkännande av avsteg från villkor samt föreläggande om skyddsåtgärder och försiktighetsmått

Verksamhetsutövare	Region Stockholm
Organisations- eller personnummer	232100-0016
Verksamhetens namn	Tunnelbanan Gröna Linjen (tidigare Gula Linjen)
Verksamhetens adress	Åldermansvägen; Station Hagalund
Fastighetsbeteckning	Hagalund 4:1 och Hagalund 4:26

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att ge Region Stockholm med organisationsnummer 232100-0016 godkännande om avsteg från villkor 5.1 i Mark- och miljööverdomstolens dom daterad 2018-05-25, Mål M 598-17. Godkännande är förenat med följande villkor:

- Om inget annat anges ska avstegen från villkor 5.1 ske i enlighet med inkommen ansökan om godkännande samt i enlighet med vad Region Stockholm i övrigt har angett i inkomna kompletteringar.
- Godkännandet avser helger under perioden 19 augusti till 10 september 2023.

Beslutet gäller omedelbart, även om det överklagas.

Beskrivning av ärendet

Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt har den 2018-05-25, Mål M 598-17 genom deldom meddelat Region Stockholm tillstånd för anläggande av ny tunnelbana genom Solna.

Bullervillkor

Följande villkor avseende luftburet buller framgår av deldomen:

5.1. Luftburet buller från anläggningsarbeten för tunnelbanan ska under byggtiden begränsas så att ekvivalenta ljudnivån på grund av arbetena, som riktvärde, inte överstiger värdena i nedanstående tabeller. Med riktvärde avses ett värde som, om det överskrids, medför en skyldighet att vidta åtgärder så att villkoret hålls. Värdena i denna punkt 5.1 gäller inte de som erhållit skriftligt erbjudande från SLL om tillfälligt boende, alternativt tillfällig vistelse när andra skyddsåtgärder inte kan anses tekniskt möjliga eller ekonomiskt rimliga.

5.2. Arbeten som medför luftburet buller som överskrider riktvärdena i punkten 5.1 får, i samråd med tillsynsmyndigheten, ske helgfri måndag-fredag kl. 07:00-19:00. Andra avvikelser från riktvärdena i punkten 5.1 får, om det finns särskilda skäl, ske efter tillsynsmyndighetens godkännande.

Ekvivalent ljudnivå, luftburet buller				
Bostäder för permanent boende och fritidshus, utomhus (vid fasad)				
Helgfri mån-fre (dag 07-19)	Helgfri mån-fre (kväll 19-22)	Lör-, sön-, helgdag (dag 07-19)	Lör-, sön-, helgdag (kväll 19-22)	Nätter (22-07)
60 dBA	50 dBA	50 dBA	45 dBA	45 dBA
Bostäder för permanent boende och fritidshus, inomhus (bostadsrum)				
Helgfri mån-fre (dag 07-19)	Helgfri mån-fre (kväll 19-22)	Lör-, sön-, helgdag (dag 07-19)	Lör-, sön-, helgdag (kväll 19-22)	Nätter (22-07)
45 dBA	35 dBA	35 dBA	30 dBA	30 dBA
Vårdlokaler, utomhus (vid fasad)				
Helgfri mån-fre (dag 07-19)	Helgfri mån-fre (kväll 19-22)	Lör-, sön-, helgdag (dag 07-19)	Lör-, sön-, helgdag (kväll 19-22)	Nätter (22-07)
60 dBA	50 dBA	50 dBA	45 dBA	45 dBA
Vårdlokaler, inomhus				
Helgfri mån-fre (dag 07-19)	Helgfri mån-fre (kväll 19-22)	Lör-, sön-, helgdag (dag 07-19)	Lör-, sön-, helgdag (kväll 19-22)	Nätter (22-07)
45 dBA	35 dBA	35 dBA	30 dBA	30 dBA
Undervisningslokaler, utomhus (vid fasad)				
Helgfri mån-fre (dag 07-19)	Helgfri mån-fre (kväll 19-22)	Lör-, sön-, helgdag (dag 07-19)	Lör-, sön-, helgdag (kväll 19-22)	Nätter (22-07)
60 dBA	-	-	-	-
Undervisningslokaler, inomhus				
Helgfri mån-fre (dag 07-19)	Helgfri mån-fre (kväll 19-22)	Lör-, sön-, helgdag (dag 07-19)	Lör-, sön-, helgdag (kväll 19-22)	Nätter (22-07)
40 dBA	-	-	-	-
Arbetslokaler för tyst verksamhet, utomhus (vid fasad)				
Helgfri mån-fre (dag 07-19)	Helgfri mån-fre (kväll 19-22)	Lör-, sön-, helgdag (dag 07-19)	Lör-, sön-, helgdag (kväll 19-22)	Nätter (22-07)
70 dBA	-	-	-	-
Arbetslokaler för tyst verksamhet, inomhus				
Helgfri mån-fre (dag 07-19)	Helgfri mån-fre (kväll 19-22)	Lör-, sön-, helgdag (dag 07-19)	Lör-, sön-, helgdag (kväll 19-22)	Nätter (22-07)
45 dBA	-	-	-	-

Maximal momentan ljudnivå, luftburet buller				
Bostäder för permanent boende och fritidshus, utomhus (vid fasad)				
Helgfri mån-fre (dag 07-19)	Helgfri mån-fre (kväll 19-22)	Lör-, sön-, helgdag (dag 07-19)	Lör-, sön-, helgdag (kväll 19-22)	Nätter (22-07)
-	-	-	-	70 dBA
Bostäder för permanent boende och fritidshus, inomhus (bostadsrum)				
Helgfri mån-fre (dag 07-19)	Helgfri mån-fre (kväll 19-22)	Lör-, sön-, helgdag (dag 07-19)	Lör-, sön-, helgdag (kväll 19-22)	Nätter (22-07)
-	-	-	-	45 dBA
Vårdlokaler, inomhus				
Helgfri mån-fre (dag 07-19)	Helgfri mån-fre (kväll 19-22)	Lör-, sön-, helgdag (dag 07-19)	Lör-, sön-, helgdag (kväll 19-22)	Nätter (22-07)
-	-	-	-	45 dBA

Ansökan

Region Stockholm, Förvaltningen för utbyggd tunnelbana, fortsättningsvis FUT, skickade den 3 augusti 2023 in en ansökan om godkännande för avsteg från villkor 5.1 till miljö- och byggnadsförvaltningen. Ansökan har reviderats vid två tillfällen, den 10 och 16 augusti 2023.

Ett samråd om avsteg från bullerriktvärden vardagar kl 7-19 har sedan tidigare genomförts och hanterats av förvaltningen. Ansökan som nu lämnats in gäller att kunna få överskrida riktvärden för luftburet buller under fyra helger mellan kl 09-19, med önskad start från helgen vecka 33, 2023, vid arbeten för det södra ventilationsschaktet. Framtagen bullerutredning visar på risk för överskridande av riktvärde helgtid vid fasad utomhus vid två bostadshus. Riktvärdena inomhus bedöms däremot klaras.

Godkännande har beviljats för att utföra helgarbete under en test-period den 12-13 augusti 2023. Under denna period ansvarade FUT för att undersöka bullerstörningen för närboende. Styrelsen för berörd bostadsrättsförening, Solregnet, har inför denna period framfört att de inte är glada över att bullrande arbete även utförs på helgerna då de anser att bostadsrättsföreningens boenden har nog med störningar under vardagarna och skulle helst slippa bullret på helgen. Under och efter helgen har inga klagomål eller ytterligare synpunkter framförts.

För att anlägga ventilationsschakt vid Åldermansvägen tillhörande Industrivägens biljetthall med anslutning till station Södra Hagalund pågår arbete för stabilisering av marken. Metoden som används är RD-pålning, vilket innebär att stålrörspålar borrar ner i marken till önskat djup. RD-pålningen är det första steget i en serie arbetssteg som behöver genomföras för att anlägga ventilationsschaktet. För det senare arbetssteget med bergdrivning (sprängning) av schaktet behöver intilliggande järnvägsspår stängas av.

De avstängningstider som har beviljats av Trafikverket är under veckorna 34 till och med vecka 37, 2023, samt senare ytterligare ett tillfälle under våren 2024. Arbetet med RD-pålning pågår för det södra ventilationsschaktet och då berget varit sämre än prognosticerat så tar denna pålning längre tid. Det är inte förrän RD-pålningen är slutförd som konventionell sprängning kan ske vilket är tidskritiskt inom erhållen spåravstängning, till och med vecka 37. Därmed anser FUT att det finns särskilda skäl att arbeta helgerna tom vecka 36, helgen 9-10 september.

En bullermätning med handhållen mätare har skett den 2 augusti 2023 vid pågående arbeten med RD-pålning vid södra ventilationsschaktet. Mätningen skedde vid de två fastigheternas fasader (Västra vägen samt Solgatan) mot arbetsområdet. Vid fastigheternas fasader i marknivå hördes inte arbetena och de kunde inte urskiljas från bakgrundsnivåerna. Mätningen genomfördes en vardag, men eftersom trafiken är begränsad under semestertider bedöms de vara i paritet med bakgrundsnivåer helgtid. Riktvärden inomhus överskrids inte.

Skyddsåtgärder

Eftersom källhöjden för bullret är hög till följd av pålarnas längd är det svårt att utföra bulleravskärmande åtgärder. De åtgärder som planeras är istället att begränsa arbetstiden för

de bullrande arbetena till kl 9-19 istället för att starta kl 7, vilket är normal arbetstid för motsvarande arbeten på vardagar.

Entreprenör Itinera har undersökt möjligheten att få fram ytterligare en RD-påmaskin för att effektivisera arbetet och få ner behov av helgarbete. Etableringsområdets yta är dock begränsad och det bedöms inte finnas plats för flera maskiner samtidigt.

Motivering av beslutet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, fortsättningsvis nämnden, bedömer att det är motiverat att medge godkännande för helgarbete under perioden 19 augusti till 10 september 2023 (vecka 33 till vecka 36). Arbetena behöver ske för att sprängning vid södra ventilationsschaktet till station Södra Hagalund ska kunna utföras under tiden tågtrafiken på Ostkustbanan är avstängd.

FUT har till stöd för sin ansökan uppgett att oförutsedda omständigheter medfört att RD-pålningen tagit längre tid än planerat. Avstängningen av tågtrafiken är bestämd sedan lång tid tillbaka. Om sprängning för södra ventilationsschaktet inte kan utföras under tågavstängningen kommer det innebära stora förseningar i arbetet för utbyggnad av tunnelbanan.

Utförda bullermätningar och tidigare beviljat godkännande för helgarbete har inte indikerat på några större bullerstörningar för närboende.

Beslutet gäller omedelbart även om det överklagas. Detta motiveras med att det i deldomen från Mark- och miljödomstolen ges möjlighet för tillsynsmyndigheten att fatta beslut om godkännande av avsteg och om beslutet överklagas kommer det inte att hinna tas i bruk under aktuell period. Syftet med möjligheten till avsteg i gällande deldom begränsas om dessa inte kan tas i anspråk direkt.

Information om avgiften

Vi tar betalt för all tid vi arbetar med ärendet. Vi tar betalt för inspektioner, resor, skrivarbete, granskning av handlingar, telefonkontakter med mera. Ni kommer att få ett separat beslut om avgift.

Avgiften för tillsynen är 1 440 kronor per timme år 2023. Om vi behöver göra inspektioner annan tid än vardagar mellan 07.00 och 19.00 är avgiften 2 160 kronor per timme.

Lagar och regler som ligger till grund för beslutet

Beslutet har fattats med stöd av miljö- och hälsoskyddsnämndens delegationsordning och följande lagstöd.

Arbeten som medför luftburet buller som överskrider riktvärdena i punkten 5.1 får i samråd med tillsynsmyndigheten, ske helgfri måndag-fredag kl. 07:00 – 19:00. Andra avvikelser från riktvärdena i punkten 5.1 får, om det finns särskilda skäl, ske efter tillsynsmyndighetens godkännande, villkor 5.2 i mark- och miljööverdomstolens dom daterad 2018-05-25, Mål M 598-17.

Arbeten som medför stomljud som riskerar att överskrida riktvärdena i punkten 5.3 får, i samråd med tillsynsmyndigheten, ske helgfri måndag-fredag kl. 07:00-22:00, förutsatt att åtgärder vidtas enligt punkterna 5.5 och 5.6 nedan. Andra avvikelser från riktvärdena i punkten 5.3 får, om det finns särskilda skäl, ske efter tillsynsmyndighetens godkännande villkor 5.4 i mark- och miljööverdomstolens dom daterad 2018-05-25, Mål M 598-17.

Den som bedriver en verksamhet ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet, enligt 2 kapitlet 2 § miljöbalken (1998:808). Vidare ska alla som bedriver en verksamhet utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön, enligt 2 kapitlet 3 § miljöbalken.

Kraven i 2-5 § och 6 § första stycket gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem, enligt 2 kapitlet 7 § miljöbalken. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

En dom som innebär att tillstånd ges till en verksamhet ska i förekommande fall innehålla bestämmelser om tillsyn, enligt 22 kapitlet 25 § 3 punkten.

En verksamhetsutövare ska utföra egenkontroll såsom att kontrollera sin verksamhet för att motverka eller förebygga olägenheter för människors hälsa eller miljön, enligt 26 kapitlet 19 § miljöbalken.

Tillsynsmyndigheten får förelägga den som bedriver verksamhet som det finns bestämmelser om i denna balk eller föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen, enligt 26 kapitlet 21 § miljöbalken.

Den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa en olägenhet från sådan verksamhet är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen, enligt 26 kapitlet 22 § miljöbalken.

En tillsynsmyndighet får bestämma att dess beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas, enligt 26 kapitlet 26 § miljöbalken.

Annelie Lindahl Stam
Chef miljöskyddsenheten

Kopia till:
BRF Solregnet, styrelsen@solregnet.se

Så här överklagar ni ert beslut

Gör så här:

- skriv till miljö- och hälsoskyddsnämnden vilket beslut och beslutsnummer MHN/DB 2023-735 som ni överklagar
- förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras och vilken ändring ni vill ha
- skicka med sådant som ni tidigare inte skickat in som ni tycker är viktigt för att beslutet ska bli korrekt
- avsluta med namnteckning, namn, organisationsnummer, adress och telefonnummer.

Överklagandet kan ni skicka till Miljö- och hälsoskyddsnämnden, 171 86 Solna, mejla till miljohalsoskyddsnamnden@solna.se eller lämna till: Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Solna stadshus, Stadshusgången 2.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden måste ha ert skriftliga överklagande senast tre veckor från den dag ni fick ta del av beslutet, annars kan ert överklagande inte prövas. Vi kontrollerar att överklagandet kommit in i tid och vidarebefordrar det sedan till Länsstyrelsen Stockholm.

Har ni frågor är ni välkomna att kontakta handläggaren. Ni hittar telefonnumret i beslutet.